

siekierzy - informacje ogólne

TROCHĘ HISTORII

Siekiera(głowica) z okresu neolitu, znaleziona w Tamizie, w hrabstwie Kent.

Siekiera towarzyszy człowiekowi **od epoki kamienia** (około 10 tys. lat p.n.e.), kiedy to wpadł on na pomysł połączenia kawałka kamienia z kijem. Od tego pomysłu swój początek bierze kilka podstawowych, prostych, wręcz trywialnych narzędzi: siekiera, topór, maczuga, młotek, motyka. Kiedy zastanowimy się przez chwilę, dojdziemy do wniosku, że to właśnie dzięki tym narzędziom powstała nasza cywilizacja! No bo trudno byłoby zbudować potęgę pierwszych osad, a później wsi i miast bez młotka i siekiery. A topór i maczuga, które zapewniały władzę i bezpieczeństwo naszych przodków? No i nawet ta niepozorna motyka, która zapewniała wikt całym rodzinom!

Współczesne siekiery nadal przypominają kształtem te pierwotne, jednak materiały obecnie używane do ich produkcji to już często technologia prawie kosmiczna! Współczesny wysokowydajny przemysł wypłuka setki tysięcy takich produktów, które są może i dobre ale brakuje im jednej podstawowej cechy, tak ważnej dla prawdziwych koneserów, duszy!

Siekiera myśliwska szwedzkiej firmy Gransfors Bruks

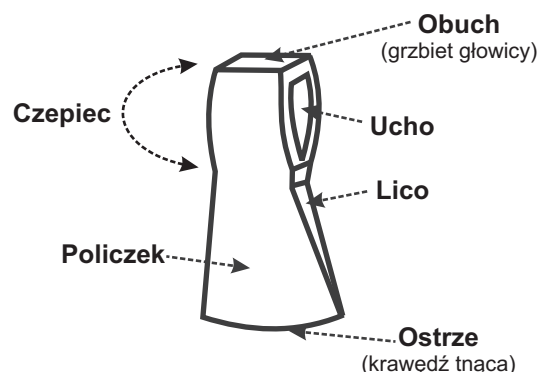
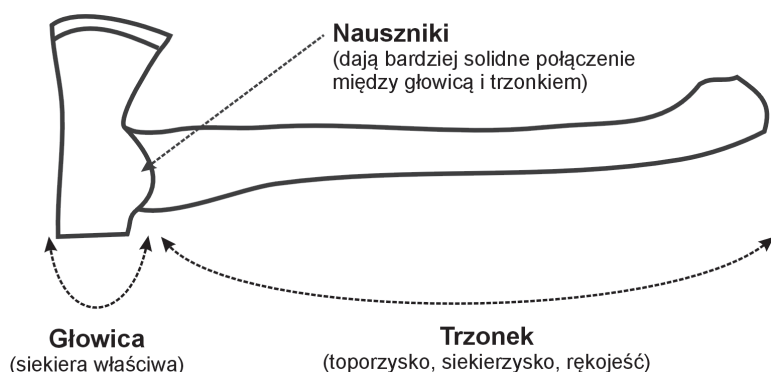
Na szczęście nadal, na całym świecie, można znaleźć niewielkie rodzinne kuźnie, które od dziesiątek lat, w ten sam niezmienny sposób, odkuwają ręcznie tradycyjne siekiery i toporki. W takich miejscach każde narzędzie jest indywidualnie dopieszczane, tradycyjnie i bez pośpiechu.

BUDOWA SIEKIERY

Wydawać by się mogło, że budowa tak prostego narzędzia to nie jest żadna filozofia. Jednak okazuje się, że jest to sprawa dość zawiła.

Zacznijmy więc od tego, **czym powinien różnić się toporek od siekiery**. Wg jednej teorii toporek powinien być mniejszy, z krótkim trzonkiem do pracy jedną ręką, przeznaczony do prac wykończeniowych, siekiera natomiast większa, posiadać długi trzonek, który pozwala na zastosowanie większej siły przy pracach związanych ze ścinaniem lub łupaniem pni. Inna teoria głosi, że toporek (lub jego większy odpowiednik topór) charakteryzuje się tym, że ma znacznie dłuższe ostrze niż siekiera. To jednak wyłącznie teoria, która w rzeczywistości raczej nie istnieje.

Lepiej sytuacja przedstawia się w kwestii nazw związanych z budową siekiery, które w zderzeniu z przeznaczeniem tego narzędzia wydają się być nad wyraz sympatyczne (m.in. nauszniki, policzek). Oprócz niewielkich nieścisłości, można w jednoznaczny sposób nazwać **części składowe tego narzędzia**:

MATERIAŁY

Główce siekier najczęściej powstają ze **stali węglowej**. W japońskich siekierach często pojawia się stal wielowarstwowa, gdzie głowica wykonana jest z miękkiego żelaza, a tylko rdzeń ostrze wykonuje się z twardej stali węglowej. Jest to typowy zabieg stosowany przy produkcji narzędzi japońskich, gdzie stalowe ostrze zapewnia doskonałą ostrość, a miękkie żelazo absorbuje uderzenia.

Najbardziej klasyczne rękojeści powstają z **drewna hickory** (orzesznika amerykańskiego), które ze względu na długie, zwężone i bardzo elastyczne włókna jest znane ze swej doskonałej wytrzymałości i odporności na obciążenia dynamiczne. Podobne właściwości w naszych warunkach klimatycznych ma drewno jesionu. Coraz częściej stosowane są także rękojeści z tworzywa lub włókna szklanego.

PODZIAŁ NAJBARDZIEJ POPULARNYCH SIEKIER:

Duża siekiera leśna Gransfors Bruks

Siekier i toporki do cięcia

- do cięcia w poprzek włókien drewna
- mają stosunkowo długie i cienkie ostrze, lekko zaokrąglone, z podwójną fazą
- doskonale nadają się do wycinki drzew, okrzesywania

Duża siekiera do łupania Gransfors Bruks

Siekier i toporki do łupania

- do cięcia/łupania wzdłuż włókien drewna
- mają masywną głowicę i stosunkowo grube proste ostrze z podwójną fazą
- głowica jest lekko wklęsła, co zapobiega blokowaniu w drewnie
- wyposażone są w długi i prosty trzonek

Toporek outdoorowy Gransfors Bruks

Siekier i toporki kempingowe

- do cięcia drewna zarówno w poprzek, jak i wzdłuż włókien
- mają niewielką głowicę i dość krótką rękojeść
- doskonale nadają się do wszelkich działań w terenie (przygotowanie drewna na ognisko, cięcie gałęzi), drobnych prac w gospodarstwie i w ogrodzie

Duża siekiera rzeźbiarska Gransfors Bruks

Siekier i toporki specjalne

- stworzone z myślą o szczególnym zastosowaniu
- ich wymiary i kształty są bardzo różne i zależą zarówno od przeznaczenia, jak i tradycji

Siekier do cięcia i łupania znają wszyscy i chyba nie trzeba tutaj wiele tłumaczyć. Kolejna **grupa siekier i toporków kempingowych** zaczyna mieć coraz większą rzeszę zwolenników, chociażby ze względu na coraz większą popularność turystyki survivalowej. Ostatnia grupa natomiast zdradza największy potencjał. **Siekier ciesielskie, stolarskie i rzeźbiarskie**, kiedyś bardzo popularne, dzisiaj zaczynają powoli wracać do łask. Zapomnieliśmy o nich, ponieważ przez wiele lat były niedostępne na polskim rynku. To produkty niszowe, które nie są w kręgu zainteresowania dużych i popularnych firm, dlatego pojawiły się na naszym rynku stosunkowo późno, wraz z ofertą małych i dość ekskluzywnych producentów, takich jak np. Gransfors Bruks.

Warto dodać, że podczas wyboru odpowiedniej siekiery powinniśmy mieć na uwadze nie tylko rodzaj wykonywanej pracy, ale także takie aspekty jak np. wzrost użytkownika czy gatunek drewna przy którym będziemy pracować.

You Tube **com /filmydluta**

Na naszym kanale znajdziesz m.in. filmy o:

- siekierach Gransfors Bruks
- ostrzeniu siekier osetkami ręcznymi
- ostrzeniu siekier ostrzarkami Tormek
- rzucaniu siekierami i toporami Gransfors Bruks